

Helsingfors

Läsåret 2022–2023

Välkommen till skolan!

Information för vårdnadshavarna till
blivande ettor hösten 2022

Innehåll

- 3 Nyfikenhet, iver och upptäckandets glädje
- 4 Viktiga datum 2021–2022
- 6 Så här sker anmälan till skolan
- 10 Hur och vad lär man i skolan?
- 12 Stöd för skolgången, lärandet och välmåendet
- 14 Eftermiddagsverksamhet
- 17 Studierna i språk
- 19 Bedömningen inom den grundläggande utbildningen
- 20 Praktiska frågor
- 20 Delaktighet och hållbar utveckling
- 22 Samarbetet mellan hem och skola

Nyfikenhet, iver och upptäckandets glädje

”Att ta vara på och bibehålla den naturliga nyfikenheten hos varje barn, och ge barnen redskap att finna svar på sina frågor.”

Det var svaret jag gav då jag under en av de första föreläsningarna i mina lärarstudier fick frågan vad jag anser vara lärarens och skolans främsta uppgift. Under årens lopp har mitt svar utvecklats och blivit mer mångfacetterat, men kärnan finns kvar. Det är därför jag med iver iaktar, stödjer och leder det aktiva utvecklingsarbete som pågår i våra skolor, på stads-, områdes- och skolnivå.

Skolan handlar inte endast om kunskaper och färdigheter, utan man arbetar målmedvetet för att hos eleven utveckla mångsidiga kompetenser. Detta arbete genomsyrar all undervisning. Målet är att skapa helheter i lärandet. Den helhetsskapande undervisningen är inspirerande och omtyckt av alla som är delaktiga i läroprocessen. Nyfikenheten och iveren får plats i inläringen, och kompetenserna utvecklas nästan obemärkt i samband med upptäckandets glädje.

De svenska skolorna i Helsingfors arbetar enligt en värdegrund som är gemensam för

svensk småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Likadant är språkstrategin, som stödjer barnets språkliga utveckling, gemensam för den svenska verksamheten som helhet. Vår värdegrund och språkstrategi inleder de svenska skolornas gemensamma läroplan, som man kan bekanta sig med på adressen <https://ops.edu.hel.fi/sv/>.

Vårt mål är att för både barn och vuxna erbjuda en enhetlig lärtig, och lägga grunden för och erbjuda möjlighet till livslångt lärande. De vuxna, både vårdnadshavare och skolpersonal, stödjer och ledsagar barnet på lärtigen. Därför är ett gott samarbete och kommunikation av yttersta vikt.

Jag önskar våra nya elever och deras vårdnadshavare välkomna till skolan!

Niclas Rönnholm

Chef för den grundläggande utbildningen
Helsingfors stad
Fostran och utbildning
Svenska servicehelheten

Till läsaren

Den här broschyren ger dig information om att inleda studierna i grundskolan. I alla praktiska frågor får du närmare besked av ditt barns närskola eller på skolans webbplats. På sina webbsidor meddelar skolan också om eventuella informationsmöten och andra viktiga datum.

Viktiga datum 2021–2022

15.11.2021–15.1.2022

Skolorna kan anordna informationsmöten. Tidpunkterna finns på skolornas hemsidor www.edu.hel.fi/sokskolor

Ons. 5.1.2022

Den elektroniska anmälan till skolan öppnas på adressen asti.hel.fi. Meddelandet om läroplikt skickas ut genom e-tjänsten Suomi.fi från och med 5.1.2022. De vårdnadshavare som har tagit i bruk e-tjänsten Suomi.fi får meddelandet elektroniskt. Övriga vårdnadshavare får meddelandet om läroplikt per post.

17.1–27.1.2022

Rektorn kallar eleven och vårdnadshavare till ett hörande för beslut om särskilt stöd, då det gäller särskilt stöd i allmän undervisning och särskilt stöd i närskolans eller områdets specialklass.

Ons. 26.1.2022 kl. 8–10

Anmälan till skolan i den egna närskolan. Ta med meddelandet om läroplikt.

Sön. 30.1.2022

Den elektroniska anmälan avslutas.

Från och med 31.1.2022

Om familjen flyttar till Helsingfors efter att anmälingstiden löpt ut och vill att barnet börjar i närskolan, ska vårdnadshavaren kontakta skolans rektor. Närskolan hittar du med hjälp av hel.fi/servicekarta.

1.2–28.2.2022

Rektorn kallar eleven och vårdnadshavare till ett hörande för beslut om särskilt stöd, då det gäller särskilt stöd i specialklass för elever med förlängd läroplikt (TOINI) eller specialklass med stöd (EVA).

Fre. 4.3.2022

Beslut om antagningen av elever skickas ut. Beslut om särskilt stöd postas hem.

Mån. 21.3.2022

Ansökningstiden för eftermiddagsverksamhet börjar.

Fre. 22.4.2022

Ansökningstiden för eftermiddagsverksamhet går ut. Besluten postas hem under juli månad 2022.

Arbets- och lovtider för skolarbetet 2022–2023 fastställs i november 2021. Information om dessa publiceras på sidan edu.hel.fi/valkommmentillskolan.

Läs mer på webben

edu.hel.fi/valkommmentillskolan

- ▶ bl.a. anvisningar för anmälan till skolan, blanketter och ofta ställda frågor

hel.fi/servicekarta

- ▶ Helsingfors stads utbildningstjänster på kartan under rubriken Undervisning och utbildning

edu.hel.fi/sokskolor

- ▶ alla skolor i Helsingfors alfabetiskt och stadievis

Skolans webbsidor

- ▶ läroplanen, språkutbudet, loven och arbetstiderna, föräldramöten, områdets eftermiddagsverksamhet

Blanketter

- ▶ Alla blanketter som behövs finns på adressen edu.hel.fi/valkommmentillskolan

Närskolan ligger i det egna bostadsområdet

Läroplikten för barn börjar det år då barnet fyller sju år. För de barn som är födda år 2015 börjar läroplikten vid inledningen av höstterminen 2022. Helsingfors är indelat i elevupptagningsområden. Varje barn anvisas en skolplats på basis av sin hemadress. Den skolan är barnets närskola. För att de yngre barnen ska ha nära till skolan är skolnätet i Helsingfors planerat så att det finns många skolor för årskurserna 1–6 och färre för årskurserna 7–9. Det betyder att barnen oftast får börja i en ny skola när de kommer till sjuan. Eleverna i enhetliga grundskolor med årskurserna 1–9 behöver inte byta skola när de börjar i sjuan. Det finns också några privata och statliga skolor i Helsingfors.

En skola för alla

Stöd för lärandet och skolgången är en service som bör vara tillgänglig för alla. I förverkligandet av stöd för lärandet och skolgången poängteras närskoleprincipen. Stödet ges i första hand i den egna klassen och skolan genom olika flexibla arrangemang, förutsatt att det inte framkommer att eleven skulle gynnas av att få smågruppsundervisning i en specialklass.

Grunderna för antagning av elever

Grunderna för antagning av elever finns på adressen edu.hel.fi/valkommentillskolan. Dessa finns även tillhanda på skolorna samt vid fostrans- och utbildningssektorns rådgivningstjänst (kasvatusjakoulutus@hel.fi, tfn 09 310 44986).

Om barnet börjar i en privat eller statlig skola

Om barnet har gått i förskola i en privat eller statlig skola och kommer att fortsätta i den skolan, rekommenderar vi att du meddelar rektorn i den skola som anges i meddelandet om läroplikt.

Enhetliga grundskolor med verksamhet på flera adresser

Det finns två svenskspråkiga grundskolor med verksamhet på flera adresser; Hoplaxskolan i det västra elevupptagningsområdet och Grundskolan Norsen i det södra elevupptagningsområdet. De blivande ettor som bor inom Hoplaxskolans och Grundskolan Norsens områden anvisas skolplats i något av skolhusen utgående från att skolvägen ska vara så trygg och så kort som möjligt. Mer information om skolorna och dess verksamhetsställen finns att läsa på skolornas webbsidor.

Intensifierad undervisning

Grundskolorna kan specialisera sig på vissa läroämnena i sin undervisning. Eleverna antas till den intensifierade undervisningen utifrån ett inträdesprov. Det intensifierade ämnet studeras 1–2 veckotimmar mer än minimimängden enligt läroplanen. Tidpunkterna för lämplighetstesten samt närmare information om dem finns på webbsidorna för de skolor som erbjuder intensifierad undervisning.

På svenska erbjuds intensifierad musikundervisning i Åshöjdens grundskola från och med årskurs 3. Läs mer på [skolans webbsida](http://skolans.webbsida). För information om intensifierad undervisning på finska se broschyren edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Ansökan till en annan skola än närskolan:

Barnet kan också söka till en annan skola än närskolan. Till närskolan antas i första hand elever från skolans eget område, men om det finns plats kan också andra elever antas i den i antagningsgrunderna angivna ordningen. I så fall svarar vårdnadshavarna för eventuella kostnader som transporten av eleven medför.

Så här sker anmälan till skolan

Anmälan till skolan sker antingen elektroniskt eller genom att besöka skolan

Anmälan till skolan sker:

- ▶ **Elektroniskt på adressen asti.hel.fi 5.1–30.1.2022**
eller
- ▶ **genom att besöka den skola man vill anmäla sig till 26.1.2022 kl. 8.00–10.00.**

Elektronisk anmälan

Anmälan till närskolan sker på adressen asti.hel.fi 5–30.1.2022. I början av januari 2022 meddelas barnets närskola i e-tjänsten suomi.fi eller i meddelandet om läroplikt som sänds hem per post till de vårdnadshavare som inte tagit i bruk e-tjänsten.

Instruktioner för anmälan

Inloggning

Öppna webbläsaren i din dator, pekdator eller smarttelefon.

- ▶ Gå till adressen asti.hel.fi
- ▶ Välj språk för e-tjänsten Asti överst till höger på sidan
- ▶ Klicka på Suomi.fi-identifikation
- ▶ Identifiera dig på det sätt som du har valt
- ▶ Välj Fortsätt
- ▶ Välj Fortsätt till tjänsten
- ▶ Kontrollera dina uppgifter och fortsätt

Anmälan till skolan

1. När anmälan är öppen, ser du ett meddelande om det. Klicka på Fortsätt till anmälan.
2. Välj Anvisad närskola och klicka på Fortsätt.
3. Välj önskat A1-språk och klicka på Fortsätt*).
4. Förhandsgranska ansökan och kontrollera att uppgifterna är korrekta.
5. Klicka på Sänd ansökan.

*) I svenskspråkiga skolor är A1-språket alltid finska.

Finska kan antingen studeras som A1-finska eller som modersmålsinriktad finska.

Anmälan i skolan på onsdagen 26.1

I vissa fall är det inte möjligt att anmäla barnet till skolan elektroniskt, utan anmälan ska ske i skolan på onsdagen 26.1.2022 kl. 8.00–10.00. Ta med meddelandet om läroplikt som sändes i början av januari. I meddelandet om läroplikt står barnets närskola, som anvisats utifrån barnets hemadress.

- ▶ Ditt barn inleder den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som bestämts i lag.
- ▶ Du ansöker om ett beslut om att ditt barn ska få inleda den grundläggande utbildningen ett år tidigare än vad som bestämts i lag.
- ▶ Du vill byta den svenskspråkiga närskola som finns angiven i meddelandet om läroplikt till en finskspråkig eller tvärtom. Anmäl dig i så fall till den skola där du vill att barnet inleder sina skolstudier.

- ▶ Du vill anmäla ditt barn till en annan skola än närskolan (t.ex. till en annan skola inom ert bostadsområde). Anmäl barnet i så fall i den önskade skolan. Om det finns plats i skolan, kan också andra än elevupptagningsområdets elever antas till skolan. Om barnet antas till en annan skola än närskolan, har hen inte längre en ovillkorlig rätt till en plats i sin närskola. Vårdnadshavaren svarar för eventuella transportkostnader.

I följande fall behöver rektorn för den skola som nämns i meddelandet om läroplikt få ett besked om att ditt barn ännu inte börjar inom den grundläggande utbildningen.

- ▶ Du ansöker om ett beslut om att ditt barn ska få börja inom den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som bestämts i lag.
- ▶ Du ansöker om förlängd läroplikt för ditt barn, som fortsätter ett andra år inom förskoleundervisningen på daghemmet. I så fall ska du också ansöka om ett beslut om att ditt barn ska få inleda den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som bestämts i lag.

Ansökan och ett expertutlåtande kan lämnas in till daghemmet som vidarebefordrar dem för vidarebehandling.

Särskilt stöd i närskolan eller i områdets specialklass

Om det under förskoleåret gjorts en mångprofessionell bedömning att barnet behöver särskilt stöd inom allmän undervisning (integration) eller i närskolans/områdets specialklass, ska barnet anmälas till den skola som framgår av meddelandet om läroplikten. Förskolan ansvarar för att den pedagogiska utredningen sänds till den skola där eleven kommer att få det särskilda stödet. Skolans rektor skickar en kallelse till ett hörande till den blivande eleven och hans vårdnadshavare innan ett beslut om särskilt stöd fattas. Det administrativa beslutet skickas hem till vårdnadshavarna.

Särskilt stöd i specialklass för elever med förlängd läroplikt eller specialklass med stöd

Om det under förskoleåret gjorts en mångprofessionell bedömning att barnet behöver särskilt stöd i specialklass för elever med förlängd läroplikt (TOINI) eller specialklass med stöd (EVA), ska barnet anmälas till den skola som framgår av meddelandet om läroplikten. Detta görs för att barnet ännu i det här skedet inte fått ett beslut om särskilt stöd i specialklass. De dokument som rör beslut om särskilt stöd (pedagogisk utredning och expertutlåtande) skickas direkt från förskolan till förvaltningen inom fostran och utbildning för beredning. Elevplaceringen görs centralt i förvaltningen. Rektorn för den skola där barnet kommer att få särskilt stöd skickar en kallelse till ett hörande till eleven och hans vårdnadshavare innan ett beslut om särskilt stöd fattas. Det administrativa beslutet skickas hem till vårdnadshavarna.

Inledning av skolgången ett år tidigare

Barnet har rätt att inleda den grundläggande utbildningen ett år tidigare än det år hen fyller 7 år, om barnet har psykolog eller medicinsk utredning som styrker att barnet har förutsättningar att klara av skolgången. Vårdnadshavarna ansvarar för att en utredning görs i god tid före skolanmälningen och står själva för eventuella kostnader för utlåtandet.

Inledning av skolgången ett år senare

Vårdnadshavaren har möjlighet att anhålla om skoluppskov, det vill säga att barnet får inleda skolgången ett år senare. Beslutet grundar sig på en psykologisk och vid behov en medicinsk utredning. Beslut om skoluppskov fattas av chefen för den grundläggande utbildningen. Om ett skoluppskov beviljas, fortsätter barnet i förskolan.

Om barnet har beslut om förlängd läroplikt, har barnet inlett sin läroplikt redan som 6-åring i förskolan. Om barnet inte deltagit i den frivilliga förskoleundervisningen som 5-åring, kan barnet fortsätta ännu ett år i förskolan. Detta kräver ändå en anhållan om skoluppskov.

Anmälan om att övergå till hemundervisning

Ett läropliktigt barn ska enligt lagen om grundläggande utbildning delta i grundläggande utbildning eller annars förvärva kunskaper som motsvarar den grundläggande utbildningens lärokurs. Vårdnadshavaren ansvarar för att eleven uppnår de mål som ställts upp för varje ämne i varje årskurs i grundskolan. Den läropliktiga kan inte vara delvis i skolan och delvis i hemundervisning. Om barnet övergår till hemundervisning, ombeds vårdnadshavarna lämna in blanketten för anmälan om övergång till hemundervisning till den skola som finns angiven i meddelandet om läroplikten.

Hur och vad lär man i skolan?

Läroplanen i varje skola utgör grunden för skolans verksamhet och undervisning. Skolans läroplan finns tillgänglig på webbsidan <https://ops.edu.hel.fi/sv>.

Under de två första skolåren lär sig eleverna baskunskaper och -färdigheter. Barnen uppmuntras att komma med egna idéer och intressen.

En god lärmiljö stödjer barnen i att upptäcka sig själva som lärande individer. Lärandet sker överallt – i skolan, i närmiljön och i hela staden. Även digitala lärmiljöer stödjer lärandet och öppnar upp för lärandet utanför skolmiljön. Målet är

att barnen får ett brett kunnande och kompetenser för framtiden. Under läsåret studerar varje barn minst två ämnesövergripande helheter som baserar sig på olika fenomen. Fenomenbaserade studier betyder att eleverna granskar fenomen i verkligheten, i autentiska situationer, och att man gör det över läroämnesgränserna. I skolan får barnet lära sig, uppleva och skapa tillsammans med andra. En trygg och vänlig atmosfär är en bra grund för inläringen och främjar barnens delaktighet och välbefinnande. Växelverkan mellan läraren, barnet och hela gruppen är en viktig förutsättning för lärandet.

Skolveckan styrs av ett schema. I årskurserna 1–2 har eleverna undervisning minst 20 veckotimmar. Längden på lektionerna varierar mellan skolorna. Vid sidan av den egna läraren kan det finnas en annan klasslärare, en speciallärare eller en skolassistent. Klassen kan vara indelad i andra grupper under en del av lektionerna. Eleverna får både skolböcker och annat skolmaterial avgiftsfritt av skolan.

Ämnen som är gemensamma för alla i årskurs 1 är modersmål och litteratur, matematik, omgivningslära, religion eller livsåskådningskunskap samt konst- och färdighetsämnena musik, bildkonst, handarbete och gymnastik. Närmare information om åskådningsundervisningen och undervisningen i egen religion ges i skolan. Skolan kan ordna religiösa tillställningar under läsåret. Vårdnadshavarna informeras om dessa i början av läsåret och vårdnadshavaren avgör om eleven ska delta i dessa tillställningar.

”En god
inlärningsmiljö
gör att barnen
upptäcker sig
själva som lärande
individer.”

Stöd för skolgången, lärandet och välmåendet

I skolan finns det möjlighet till varierande stöd för lärande och skolgången.

Stödformerna kan till exempel vara

- ▶ mångsidiga och varierande uppgifter
- ▶ lärande i flexibla undervisningsgrupper
- ▶ stödundervisning
- ▶ specialundervisning på deltid
- ▶ elevvårdens tjänster

Hemmets roll och samarbete med skolan är viktigt för barnets lärande och utveckling. Stödsatsarna och deras tillräcklighet bedöms i samarbete med vårdnadshavarna. Beroende på stödbehovet kan barnet få allmänt, intensifierat eller särskilt stöd i skolan. För att ett administrativt beslut ska fattas för särskilt stöd krävs en pedagogisk utredning som behandlats mångprofessionellt.

Alla vuxna i skolan ansvarar för elevernas och skolgemenskapens välmående. I skolan verkar en elevvårdsgrupp för den gemensamma elevvården. I den ingår oftast rektor, speciallärare, skolpsykolog, skolkurator och skolhälsovårdare. Elevernas, vårdnadshavarnas och utomstående aktörers delaktighet är också viktig i den gemensamma elevvården. Elevvårdsgruppens uppgift är att följa med och främja tryggheten och välmåendet både för eleverna och i lärmiljön. I skolan används program som stärker interaktionsfärdigheterna och i alla skolor finns handlingsplaner för kris- och mobbningsituationer. För att utreda enskilda elevers situation bildas vid behov och i samarbete med elev och vårdnadshavare en expertgrupp, där även aktörer utanför skolan kan delta.

Varje skola har en utnämnd:

Kurator

- ▶ hjälper, om eleven har utmaningar i skolgången, i sociala relationer eller om det skett stora förändringar i elevens liv. Kuratorn kan också utreda, handleda och ge råd gällande fostran och utmaningar i anknytning till hemsituationen.

Skolpsykolog

- ▶ hjälper i utmaningar och frågor som gäller lärandet, koncentrationen och den mentala hälsan. Skolpsykologen utreder, handleder och ger råd gällande fostran och utmaningar i anknytning till hemsituationen.

Skolhälsovårdare

- ▶ träffar eleverna bl.a. för årliga hälsokontroller

Skolläkare

- ▶ gör bl.a. en omfattande hälsokontroll av eleverna i årskurserna 1, 5 och 8

Skolans elevvårdstjänster är avgiftsfria.

Eftermiddags- verksamhet

Eftermiddagsverk- samhet efter skolan

Eftermiddagsverksamhet för skolelever ordnas för elever i årskurserna 1 och 2 och för elever i årskurserna 3–9 som får särskilt stöd. Ledarna för eftermiddagsverksamheten övervakar och leder verksamheten. Barnen har tid för egen lek, umgänge med kamrater och organiserad aktivitet både inomhus och utomhus. Verksamheten planeras tillsammans med eleverna och all den service kring konst, kultur och motion som staden erbjuder kan utnyttjas i verksamheten. Tillsammans med eleverna skapar vi en miljö av respekt, trygghet och öppenhet. Ledarna tar hand om verksamheten och barnens trygghet under eftermiddagarna. Mellanmål ingår och barn som deltar i verksamheten är försäkrade. Verksamheten är avgiftsbelagd men det går att ansöka om avgiftslättnad. Ansökningstiden för deltagandet i eftermiddagsverksamheten läsåret 2022–2023 är 21.3–22.4.2022.

Eftermiddagsverksamheten arrangeras som gruppverksamhet i skolorna eller i lokaler nära skolorna samt som en för alla öppen verksamhet i lekparkerna (huvudsakligen på finska). Som verksamhetsanordnare fungerar skolor, organisationer, församlingar och privata serviceleverantörer. Mer information om eftermiddagsverksamhetsställen finns på adressen eftissok.hel.fi.

Läs mer på hel.fi/eftermiddagsverksamhet

Skolornas verksamhet under lov

Under skolelevernas lov ordnas utflykter, dagsläger, evenemang och andra trevliga aktiviteter för skoleleverna i lekparkerna (huvudsakligen på finska). Programmet läggs ut på lekparkernas webbsidor närmare tidpunkterna för loven.

För barn med funktionsnedsättning eller autism ordnas aktiviteter centraliserat under skolornas lov. Under sommarlov ordnas aktiviteter för de här skoleleverna i skolornas lokaler. Verksamheten är avsedd för de skolelever vars vårdnadshavare arbetar under lov.

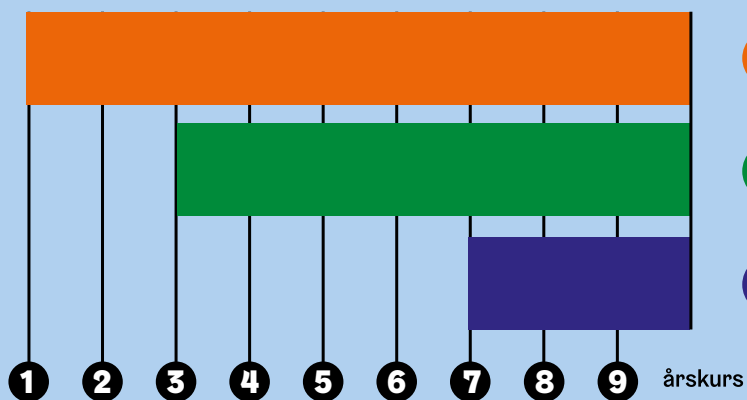
Morgonverksamhet

Hur morgonverksamheten anordnas går att läsa på hel.fi/morgonverksamhet.

Språkstudierna i grundskolan

A1 A1-språket är det gemensamma språk som eleverna börjar studera i årskurs 1.

A2 A2-språket är det språk som eleven börjar studera i årskurs 3.

B2 B2-språket är ett frivilligt språk som inleds i årskurs 7.

Studierna i språk

Att börja i skolan innebär också att språkstudierna inleds. I årskurserna 1–6 läser eleverna två språk utöver sitt modersmål.

A-språk

A1-språket är det obligatoriska språk som man i de svenska skolorna i Helsingfors börjar läsa i årskurs 1. I de svenska skolorna börjar alla elever med finska i ettan, antingen som modersmålsinriktad finska eller traditionell finska. Studierna i A2-språket inleds i årskurs 3. I de svenska skolorna erbjuds engelska i alla skolor, tyska i tre områden och franska i ett område. Eleven förväntas förbinda sig att studera det valda språket till den grundläggande utbildningens slut.

I Helsingfors finns förutom stadens skolor även statliga och privata skolor, som erbjuder undervisning på två språk. Studierna i dessa skolor påbörjas oftast i skolans egen förskola eller daghem. Det förekommer terminsavgifter i en del av dessa skolor.

Svenska som andraspråk

Elever vars modersmål inte är svenska, finska eller samiska och elever som har en flerspråkig bakgrund kan studera lärokursen i svenska som andraspråk. Nivån på elevernas språkkunskaper bedöms i skolan, men elevernas vårdnadshavare beslutar om valet av lärokurs. Eleverna studerar enligt lärokursen i svenska som andraspråk tills deras kunskaper i svenska är tillräckliga för studier enligt lärokursen i modersmål och litteratur. Undervisningen är inte stöd- eller specialundervisning, och den innebär inte heller ett ökat timantal för eleverna. Undervisningen ges antingen i en separat grupp eller i samband med lektionerna i modersmål och litteratur.

Undervisning i eget modersmål

I Helsingfors erbjuds möjligheter att delta i undervisning i eget modersmål två timmar i veckan. Undervisningen ordnas på basis av elevernas anmälningar. Det är fråga om kompletterande undervisning som ökar antalet veckotimmar med två timmar för eleverna. Eleverna får ett verbalt deltagarintyg som bilaga till läsårsbetyget.

Följande elever får delta i undervisningen:

- ▶ elever som har ett annat modersmål än finska eller svenska
- ▶ elever vilkas närmaste släkt har romani eller samiska som modersmål eller hemspråk
- ▶ elever som har flyttat tillbaka till Finland och har studerat utomlands på ett främmande språk.

Barnet kan anmälas till undervisningen i eget modersmål i samband med anmälningen till skolan. Undervisningen i eget modersmål är frivillig, men de elever som anmäler sig till en grupp förväntas delta regelbundet i lektionerna. Undervisningen äger nödvändigtvis inte rum i den egna skolan, utan den kan arrangeras områdesvis så att elever från flera skolor samlas ihop.

Bedömningen inom den grundläggande utbildningen

Bedömningens syfte

Syftet med bedömningen i skolan är att handleda och sporra eleverna samt att utveckla deras förmåga att utvärdera sig själva. Bedömningen grundar sig på målen och bedömningskriterierna i läroplanen. Elevernas lärande, arbete och uppförande bedöms på ett mångsidigt sätt med hänsyn till individuella mål. I praktiken betyder det här att bedömningen sker både under läsåret och vid läsårets slut.

Tidigare rådde allmänt den uppfattningen att läsårsbetyget och vitsord mäter elevens kunskande i sin helhet, men i och med den nya läroplanen betonas numera lärprocessen. Bedömningen styr och stödjer elevernas individuella lärprocesser, dvs. lärandets olika faser, i stället för enskilda prestationer. Eleverna vet vad man studerar i skolan och vad bedömningen grundar sig på. Den fortlöpande, stärkande respons som eleverna får är som en fyr och hjälper dem att styra rätt i sin individuella lärprocess.

Bedömningen under läsåret

Bedömningen sker kontinuerligt och är en del av lärprocessen. Eleven får dagligen respons på sitt lärande på ett flertal sätt. Bedömningen hjälper eleven att förstå lärandemålen. På så vis kan eleverna se på ett konkret sätt hur de själva kan påverka sitt lärande och sina framsteg. En viktig del av bedömningen i skolan är att utveckla elevernas förmåga att utvärdera sig själva och sina kamrater.

Bedömningen vid läsårets slut

I slutet av varje läsår får eleven ett läsårsbetyg där man verbalt eller med siffervitsord beskriver hur väl eleven under läsåret har uppnått målen i de läroämnena eller studiehelheter som ingår i elevens studieprogram. I de svenska skolorna i Helsingfors får eleverna i årskurserna 1–3 ett verbalt läsårsbetyg där bedömningen fokuserar på elevens lärande, framsteg och allmänna studie- och arbetsfärdigheter. I årskurserna 4–9 ges ett läsårsbetyg med sifferbedömning.

Växelverkan

Ett gott och positivt samspel mellan lärarna och eleverna bidrar till en lyckad bedömning. Under läsåret diskuterar eleven, läraren och vårdnadshavarna bedömningen under ett lärandesamtal. I samband med lärandesamtalet reflekterar eleven över sitt eget lärande utgående från sina lärandemål. Som stöd för diskussionen används olika verktyg för bedömning, såsom portfolio. Vårdnadshavarens tillit till elevens förmåga att lära sig påverkar i hög grad elevens självbild som en lärande individ. Bedömningen centrerar på elevens styrkor.

Praktiska frågor

Skolarbetet och loven

Skolan är elevens ”arbete”. Tidpunkterna för arbetstiderna och loven under läsåret kan variera något mellan skolorna. Det är önskvärt att familjerna anpassar sina semestrar till skolloven, eftersom frånvaro minskar mängden undervisning som eleven får. Föräldrarna kan anhålla om befrielse från skolarbetet av särskild anledning. För att frånvaron inte ska inverka negativt på elevens och klassens arbete ska föräldrarna se till att eleven under sin frånvaro utför det uppgifter läraren har gett.

Skolmåltider och mellanmål

Eleverna får varje skoldag en avgiftsfri måltid. I flera skolor säljs också mellanmål i skolrestaurangen på eftermiddagen.

Skolreseförmån

När en elev i årskurs 1–6 har en skolresa på minst 2 kilometer hemifrån till närskolan, får eleven ett resekort (HRT). Eleven kan få ett resekort till en annan skola än närskolan om villkoret gällande skolresans längd och minst ett av följande villkor uppfylls:

- ▶ eleven har valts genom ett lämplighetstest till intensifierad undervisning i en annan skola än närskolan
- ▶ eleven har valt ett A-språk som börjar i årskurs 1 eller 3 och som inte undervisas i närskolan, utan undervisningen sker i den närmaste lämpliga skolan
- ▶ eleven studerar i en specialklass
- ▶ eleven studerar i en klass för förberedande undervisning
- ▶ eleven deltar i undervisning i elevens eget modersmål eller religion och avståndet mellan den egna skolan och undervisningsstället är minst 2 kilometer (innehavarresekort)
- ▶ eleven studerar B1-engelska i årskurs 6 och undervisning i ämnet ges inte i närskolan, utan undervisningen sker i den närmaste lämpliga skolan.

Vårdnadshavaren kan anhålla om specialskjuts om eleven på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom inte klarar av att självständigt ta sig till skolan.

Förmånen kan beviljas endast till en elev som bor i Helsingfors för en adress enligt befolkningsregistret.

Försäkringar

Helsingfors stad har försäkrat alla grundskolelever mot olycksfall. Försäkringarna täcker emellertid inte elevernas privata egendom.

Delaktighet och hållbar utveckling

Helsingfors stads läroplan uppmuntrar eleverna att engagera sig i planeringen och utvecklingen av undervisningen, verksamhetskulturen och lärmiljön i skolan. Varje elev deltar aktivt i att planera, genomföra och bedöma sin egen inläring. Elevernas aktivitet och engagemang i verksamheten i skolan ökar skoltrivseln och förbättrar inlärningsresultaten. Delaktighet har också en stor betydelse för att främja jämställdhet och likabehandling i skolorna. Eleverna förbinder sig till att tillsammans med lärarna arbeta målmedvetet för att jämställdhet och likabehandling ska vara en del av skolans värdegrund. I alla grund-

skolor verkar en elevkår och varje år väljs en styrelse för elevkåren. Alla grundskolor medverkar också i Krut, de ungas egen påverkningskanal vid Helsingfors stad, med mål att öka barnens och de ungas delaktighet.

I Helsingfors stads grundskolor främjas en hållbar utveckling. Energi, vatten och material används sparsamt, och avfall sorteras. I stadens alla grundskolor har en miljöplan införlivats i verksamhetsplanen och i nästan alla verkar en miljögrupp för eleverna som utvecklar miljöarbetet i skolan tillsammans med eleverna och lärarna.

Samarbetet mellan hem och skola

Syftet med samarbetet mellan hem och skola är att stödja förutsättningarna att ge eleverna en god uppväxt och inlärning samt att stödja hela skolgemenskapens välmående. Ett lyckat samarbete bygger på interaktion som präglas av öppenhet, jämlikhet och förtrolighet. Principerna och handlingsmodellerna för samarbetet mellan hem och skola beskrivs i läroplanen för varje skola. Skolan kommer överens om samarbetsformerna och verksamheten på ett praktiskt plan tillsammans med vårdnadshavarna. Samarbetet mellan hem och skola är ömsesidigt. Vårdnadshavarna ansvarar i första hand för barnets fostran och läroplikt. Skolans uppgift är att stödja elevens uppväxt och inlärning i skolan. Det är vårdnadshavarens skyldighet att omedelbart meddela om barnet är frånvarande från skolan.

Föräldrarnas egna nätverk och skolans direction

Vårdnadshavarna har möjlighet att bekanta sig med varandra på tillställningar som ordnas av skolan och av den klasskommitté som föräldrarna grundat. De flesta skolor har också en föräldraförening, som stödjer hela skolans verksamhet. I alla skolor finns en direction med av föräldrarna föreslagna representanter för föräldrarna samt en elevrepresentant. Det är fostrens- och utbildningsnämndens svenska sektion i Helsingfors som officiellt utser medlemmarna för en period på fyra år. Elevrepresentanterna har rätt att närvara och yttra sig på directionsmöten. Directionen godkänner varje år skolans verksamhetsplan som bygger på läroplanen och ordningsregler samt beslutar i vissa disciplinära ärenden.

Tips för föräldrarna

- ▶ Intressera dig för ditt barns skolgång.
- ▶ Ge av din tid och var närvarande.
- ▶ Försäkra dig om att ditt barn känner sig tryggt och älskat.
- ▶ Hjälp ditt barn att utveckla sina sociala färdigheter.
- ▶ Se till att ditt barn äter mångsidigt och hälsosamt under dagen.
- ▶ Se till att ditt barn får tillräckligt med motion och vila.
- ▶ Läs tillsammans med ditt barn.
- ▶ Var en förälder åt ditt barn och dra gränser.
- ▶ Se till att ditt barn använder medier tryggt, ansvarsfullt och med måtta.
- ▶ Bygg upp ett bra samarbete och en ömsesidig tillit med skolan.

Nyttiga länkar

- ▶ Mannerheims Barnskyddsförbund, mll.fi
- ▶ Förbundet Hem och Skola hemochskola.fi
- ▶ Befolkningsförbundet, vaestoliitto.fi/pa_svenska
- ▶ Den regionala föreningen för föräldraföreningar i Helsingfors Helvary ry, helvary.fi

Helsingfors

Infodisken för fostran och utbildning

tfn 09 310 44986, vardagar kl. 10.00–12.00 och 13.00–15.00

besöksadress: Töysägatan 2 D, 00510 Helsingfors

postadress: PB 51300, 00099 Helsingfors stad

telefonväxeln 09 310 8600, vardagar kl. 8.15–16.00

edu.hel.fi/valkomentillskolan

Följ oss på sociala medier:

@HelsinkiOppii och #HelsingforsLärSig

@HelsinkiOppii och #HelsingforsLärSig

kasvatus ja koulutus

kasvatus ja koulutus

edu.hel.fi/valkomentillskolan

Utgivare Sektorn för fostran och utbildning i Helsingfors stad.

Foto Jefunne Gimpel, Frida Lönröos och Emilia Kangasluoma,

Illustratör Riku Ounaslehto,

Tryckeri Grano Oy, 10/2021

Informationen i denna broschyr granskades i oktober 2021. Vi förbehåller oss rätten till förändringar.

För aktuell information se edu.hel.fi/valkomentillskolan och skolornas webbsidor.

